

Som, 2021.április 23.

Lenkey Tibor címzetes polgármester Úr nekrológja, tisztelegve Művész Úr emléke előtt:

In memoriam Pócsai András

1934-2021

Alkotótábor Som, 2017: Turupoliné Gabika, Pócsai András, Siska Szabó Hajnalka

1934. január 23-án született Bánffyhunyadon, Erdélyben. A Kolozsvári Népművészeti Iskolát 1955-1958 között végezte el Adler Adolf növendékeként, majd 1966-1969 között a Képzőművészeti Főiskola pedagógiai szakán szerzett rajztanári, grafikus végzettséget Forró Antal tanítványaként. Pedagógus munkája során dolgozott Túrterebesen, Szilágybagoson, Szilágynagyfalun és Kolozsváron. Tanári munkája mellett minden munkahelyén festett, igyekezett adott település jellegzetességeit megőrkíteni. Tanári munkáját Kolozsváron fejezte be, innét ment nyugdíjba. Felszabadult idejében állandó látogatója volt úgy az erdélyi, mint a magyarországi, vagy szlovákiai különböző festőtáboroknak, s innét datálódik a mi közös ismeretségünk is.

Magam, 1956 őszétől vagyok Som község lakója, 1990. szeptember 30-tól 2019. október 13-ig tiszteletdíjas polgármestere. Főállású munkám 1994-ig Siófokhoz

kötött, itt ismerkedtem meg Róka László pedagógus kollégámmal, barátommal, aki később Som községbe költözött. Tudta rólam, hogy évtizedek óta kutatom a Som községben született Iványi-Grünwald Béla festőművész életét és munkásságát, így sokszor beszélgettünk a művészetről és művészükről. Róka úr Erdély ismerője, de barátai között voltak a nyaranta Makón rendezett festőtábor létrehozói és alkotó művészei. Itt újabb találkozási pont volt közöttünk, hisz magam anno Makó városában születtem. Felvetette: a Balaton közelsége és Iványi miatt nekünk is kellene egy ilyen tábort létrehozni, amivel egyetértettem, támogattam, írja le az elképzeléseit, amit már előzetesen művészetet szerető magánemberként, de vállalkozóként, illetve Som község polgármestereként is támogatni fogok. Községünk képviselő-testülete 2004. nyarán egyhangúan támogatta a Somi Nemzetközi Iványi-Grünwald Béla Képzőművész Alkotótábor létrehozását és felhatalmazta a polgármestert az Alapító nyilatkozat aláírására. Ezután következett a Róka László által ismert Czabuk Anna szovátai festőművész, Pócsai András kolozsvári festőművész, Pierre Scherman new yorki fotóművész meghívása, majd Somban, 2004. szeptember 13-án, az első tábor alkalmából nevezettek, illetve Róka László Som, Andrea Vendéglő-Panzió tulajdonosa, vállalkozó, Som község Önkormányzata polgármestere Lenkey Tibor, úgy is mint magánember, vállalkozó között az Alapító szándéknyilatkozat aláírása.

Már ekkor megmutatkozott András bátyám alkotómunkája melletti jó humora, közösséget szerető, segíteni szándékozó egyénisége. Anekdotáival, vicceivel feldobta a társaságot, mindenkihez volt egy jó szava, ötlete. Korából, egyéniségéből fakadóan korán kelő volt, már ekkor tapasztaltam, mire fiatalabb társai felkeltek, ő már bejárta községünket, ötleteket merített, vázlatokat készített, vagy majdnem elkészített egy művet. Jellegzetes alakjával, festőállványával, nyár lévén szalmakalapjával, sapkájával a tábor ideje alatt lakosaink kedves és kedvelt művésze lett. Minden tábor kiállítással zárult, ahol az érdeklődőknek szívesen mesélt életéről, munkásságáról és külön kihangsúlyozta Iványi-Grünwald Bélához való művészi kötődését. Festészete közel állt a realizmushoz, de a nagybányai Iskola hatására nagy könnyedséggel igyekezett e szigorúságot oldani, vagy adott esetben fokozni. **Művészi hitvallását többször volt szerencsém hallani, s így megőrizni, amit közreadok: „Számomra a festés az öröm, a derű forrása. Igazat, szépet csak a természettel való kapcsolatban tudok alkotni. Ezen kívül igaz értéket a műnek a humanista tartalom és őszinteség adhat.”**

Az első tábor nagyon jó hangulatban, mindenki által elismerten sikerült, s megállapodtunk, folytatása következik. Ezen alkalommal András bátyám mellett itt volt életének párja, kedves felesége, Marika is, akit szintén szívünkbe zártunk. Az évek során a tábori alkalmakra a résztvevők köre bővült, amit az Alapítókkal való megbeszélés alapján tettünk meg Róka Lászlóval és hívtunk meg új

szereplőket. Természetesen a művészi alkotómunka mellett a tábor 6-8 napján általában este volt alkalom fehér asztal mellé ülni az Andrea Panzióban, a somi Közösségi Házban, vagy helyi barátaink udvarában, pincéjénél, ahol még jobban megismerhettük egymást. Arra is törekedtünk, hogy meghívott művészeinknek ne csak Somban, hanem Siófokon, Szántódon, Tihanyban, Balatonszemesen is legyen lehetőségük műveikhez témát keresni, majd azt vászonra, farostlemezre festeni. Érkezések, távozások alkalmából elsősorban Róka László és Lenkey Tibor, de Anda István is segített a Siófok-Som és vissza „fuvarozásban”, mert érkezéskor inkább később, távozáskor viszont korábban indultak, érkeztek a vonatok, s így művészeinknek felszereléseikkel nehezebb lett volna Som és Siófok között közlekedni.

Elöttem van András bátyám alakja, amint ül székén az Ady utca-Kossuth utca sarkán a fa árnyékában és festi a barokk műemlék katolikus templomot. Mellé álltam és mondtam: le sem tagadhatod, hogy Te vagy Iványi-Grünwald stílusának magyarországi legjobb követője! Csillogó szemmel nézett rám és örömmel mondta: „Te is észrevetted? Művésztársaim is mondták, elismerés számomra!” Másik alkalommal reggel 6 óra körül mentem be a szállásukra, mert munkám miatt vidékre kellett utaznom, de őt a teraszon találtam az Andrea Panziónál. Mondta, nézd meg, most mit festek. Igen, szemben a Dózsa köz utcatorát házaival együtt. Itt sem tudtam megállni, hogy ne mondjam: e képedből is sugárzik a táj, a természet szeretete, Az erős, határozott ecsetkezelés, a színek harmóniája. (barna és zöld szín dominanciája, illetve árnyalatai.) Általa Som község minden jellegzetes épülete, utcája általa megörökítésre került és az Alkotótábor Közösségi Házban lévő Képtárának megbecsült képei között található! 2017-ben volt utoljára András bátyám a somi Táborban, de közös tervekkel búcsúztunk akkor: szeretne visszajönni, ha saját és Felesége egészsége engedi, illetve későbbi években egy összegző kiállítás megtartására kértem fel, ami nagyon meghatotta és ígéretet tett rá! Ezután maradt a levél és a telefon magyarországi, tiszaderzsi házához. 2020 karácsonyára még írtam, boldog új évet kívántam és kértem, írjanak egészségükről, magukról. Válasz nem jött, későbbi hónapokban szintén próbálkoztam, de az automata közölte: jelenleg nem kapcsolható. Szervezés alatt állt az ez évi tábor, így ismét megpróbáltam április 22-én telefonon érdeklődni, de megdöbbenve hallgattam: „ezen a számon előfizető nem kapcsolható”! Rosszra gondolva internet, Tiszaderzs és megjelenik arcképed a szomorú hírrel: eltávoztál közlünk! Műveid nem csak nálunk és országunkban, de Németország, Szlovákia, Románia, Görögország, Olaszország, Amerika gyűjteményeiben és magán személyeknél is megtalálhatók, hirdetik életedet és munkásságodat.

Halálod helye és ideje: Kolozsvár, 2021. április 20.

Tisztelt Pócsai András művész Úr!

Kedves András bátyám!

Kötelességemnek érzem, mint Som község volt polgármestere, a veled együtt is alapított Képzőművész Alkotótábor létrehozója és működtetőinek egyike, a későbbiekben családi barátod, hogy megköszönjem itt töltött idődet, községünket, életünket megörökítő festményeidet, nagy szülöttünk, Iványi-Grünwald Béla munkásságának és stílusának továbbvitelét!

Személyedben igaz magyart, elismert művészt, jó férjet, szerető családapát, kedves barátot ismertem meg, így váratlan távozásod pótolhatatlan űrt teremtett. Te már az égi csapatot erősítetd művészi munkáddal, így példaképeiddel is találkozhattál.

Őszintén kívánom, eredményes, dolgozó életet, művészi munkád után szeretett városod Házsongárdi Temetője adjon neked örök nyugalmat és békeséget.

Emléked kegyelettel megőrizzük, nyugodj békében!

Barátod és tisztelőd:

Lenkey Tibor